

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. 375. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-winterchr02val-shoot-idm140340186486256.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

Eselet

218 *Bislag* en mindre Udbygning foran Gadedøren, dannet af et udhængende Tag, der hviler paa Stolper. *Træd Kjærling ei paa Taaen, og rør ei Mandens Byld* Talemaaden kendes ellers ikke, synes dannet af Winther selv i folkelig Stil.

219 *Barn er i By bært, som det er hjemme lært* Et garnmelt Ordsprog (Nr. 332 hos Peder Lolle) hedder: »saa ær barn i by bært [(dvs) artig, velopdragen], som hiemme ær lærth [(dvs) af Barnets Optræden kan man slutte, hvorledes Hjemmet er].« Folmers Anvendelse er lidt fri: han er altid den samme, altid sig selv, frimodig og aabenhjærtig.

220 *Spøl Bærme, Spillevand.*

221 *St. Jørgen* det nordiske Navn paa St. Georg, en af 376 den katolske Kirkes berømteste Helgener. Ved at dræbe en frygtelig Drage befriede han en Prinsesse af dens Vold. *Kongens Vælde* Her sigtes til de fra Valdemar Atterdags Historie alment kendte Stridigheder mellem Kongen og de danske, især jyske Herremænd. I »Ridder Kalv« (Første Bind, 362) havde Winther benyttet en Episode fra disse Forbund og Oprør mod Kongen.

222 *Velskland* Italien
Keiserens Hær Den tysk-romerske Kejser Karl (IV). Hans Tog i Italien, der afsluttedes med hans Kroning i Rom, falder i Aarene 1353-1355. Om nogen Belejring og Erobring af Rom var der ikke Tale. *Fænnik* Hærafdeling, Afdeling Soldater (betyder opr. lille Fane).
Perus Perugia, en smukt beliggende Bjergby i Mellemitalien (Umbrien). Paa Italiensk: Perusa.

224 *Tønder* let fængeligt Stof, anvendtes tidligere ti! at opfange Gnisten, naar man slog Ild.

226 *Valet* Farvel
et hvidblisset Esel Ideen til Forvandlingshistorien har Winther laant fra Apulejus' [romersk Digter, 2. Aarh. e. K.] satiriske Roman »De asino aureo« (»Om det gyldne Æsel«). Hos Apulejus løses Trolddommen ved, at Æselet æder Roser.

227 *Bimpler* Trædunke til Drikkevarer.

229 *Bysvenden* Politibetjenten

231 *I Ederst Skjold I fører et halvt blodigt Sviin* Buggernes Vaabner beskrives i »Lexicon over adelige Familier« (1771, I, 95) bl. a. følgende: »Feldtet sølv, deri et halvt sort guldbevæbnet Vildsviin, en sort og hvid Skaktavl over det afhugne Liv, hvoraf Blodet neddrypper. Paa Hielmen et halv opstaaende sort Vild'sviin.«

233 *sagde af* fortalte om.

235 *Inger* Rhitras Terne.

235 *Rudel* i Jagtsproget Betegnelse for en lille Flok Kroneller Daadyr, anført af en ældre Han.
377

236 *Alverdens Haab og Trøst* Frelserens Billede, Krucefikset.
Eller Elletræer. I ældre Sprog og endnu i Dialekt: en Elle, Flertal Eller.
gjennest om den hurtigste, mest direkte Vej .(smlgn.: Genvej).